

РЕШЕНИЕ

«24» май 2021

КАРАР

№ 21-1

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Аксу авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр
керту турында

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советының 2015 елның 1 июльдәге 1-68 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, (Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советының 01.07.2016 ел № 15-1, 29.09.2017 ел, № 36-4, 03.09.2018 ел, № 55-1, 27.08.2019 ел, № 73-1, 05.08.2020 ел № 92-2 каарлары редакциясендә), «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу муниципаль берәмлеге Уставының 86-88 статьялары нигезендә ТР Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Аксу авыл жирлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1. 6 статья:

1 пунктны түбәндәге редакциядә 17 пунктчасы белән тулышланырырга:

«17) алкоголь, наркотик яки башка агулы исерткеч кулланып, исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәту чараларын гамәлгә ашыру.»;

1.2. Устав тексты:

15.1 статьяны түбәндәге редакциядә өстәргә:

« 15.1. статья Инициатив проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуки бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле администрациягә инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган жирлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе Жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны керту инициативасы белән, унтугыз яшькә житкән һәм тиешле жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, иске авыл торак пункты (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметелергә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокуки, жирлек Советының норматив хокукий акты нигезендә, шулай ук тиешле Жирлек территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) Жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирау;;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт hәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, әлеге акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәту (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

8) Жирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, жирлек Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә;;

9) Жирлек Советының норматив хокукий актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект, аны Жирлек Башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. инициативалы проект турында фикер алышу, аның жирлек халкы мәнфәгатьләренә яки аның өлешенә туры килүен билгеләү, инициативалы проектны тормышка ашыруның максатка ярашлыгын билгеләү, шулай ук жыеннар, жыелыш яки конференция тарафыннан инициативалы проектка ярдәм итү турында каар кабул итү максатыннан чыгып үткәрелә. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Жирлек Советының норматив-хокукий акты белән гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициативалы проектны Жирлек Башкарма комитетына керткәндә, аңа жыен, жыелыш яки гражданнар конференцияләре беркетмәсен, гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтижәләрен hәм (яки) жирлек халкының инициативалы проектын яки аның өлешендә хуплавын раслаучы имза салынган кәгазьләрне куялар.

5. Инициативалы проектны жирле администрациягә керту турындагы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлекнән рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) hәм урнаштырылырга тиеш hәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер ук вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен hәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Уз искәрмәләрен hәм тәкъдимнәрен унтугыз яше тулган жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат пункты гражданнарына староста тарафыннан житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Жирлеге Башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет проектын төзү hәм карау тәртибе (жирле бюджет турындагы каарга үзгәрешләр керту) нигезендә тиешле максатларга туры китерелгән инициативалы проектны хупларга hәм аның өстендә эшләүне жирле бюджет турындагы каар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә дәвам итәргә,

2) Инициатив проектны хуплаудан баш тартырга hәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

7. Жирле администрация инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә каар кабул итә:

1) инициатив проектны кертуңең hәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенен федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары таләпләренә, муниципаль берәмlek уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәkle вәкаләtlәре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка кilmәgәn инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle ҹаralар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициатив проектта тасвиrlanган проблеманы нәтижәлерәk хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарma комитеты, ә әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәlәp эшләp бетерегә хокуклы, шулай ук аны башка жирлекнең яki дәүләt органнарының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәrgә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайlap алу тәртибе Жирлек Советы (Совет вәкаләtlәren гамәлгә ашыручы гражданнар жыены) тарафыннан билгеләnә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннәn финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар булырга тиешле белешмәләr составына таләplәr, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптәn аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләr, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайlap алу тәртибе һәm критерийлары Татарстан Республикасы законы һәm (яисә) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләnә. Бу очракта «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Federаль законның 26_1 статьясындагы 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәm 12 өлешләре таләplәre кулланылмый.

11. Әгәр Жирлек башкарma комитетына берничә инициатив проект кертелгәn булса, шул исәптәn өстенлекле проблемаларны тасвиrlaу беләn, жирле администрация конкурс нигезендә сайlap алуны оештыра һәm бу хакта проект инициаторларына хәбәr итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайlap алуны үtkәru коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләnә, аның формалаштырылуы һәm эшчәnlек тәrтиbe Жирлек Советының норматив хокукий акты беләn билгеләnә. Коллегиаль орган (комиссия) составы Жирлекнең Башкарma комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) эгъзаларының гомуми саныннан яртысы Жирлек Советы тәkъдимнәre нигезендә билгеләnergә тиеш. Проектның инициаторларына һәm аларның вәкилләren конкурс нигезендә сайlap алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәm алар буенча уз позицияләren бәян итү мөмкинлеге тәэмmin итelerгә тиеш.

13. Проектның инициаторлары, тиешле Жирлек территориясенә яшәүче гражданнар жыены, жыелышы яki конференциясе беләn вәкаләtle башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары беләn билгеләnә торган башка затлар, Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләrdә инициативалы проектны гамәлгә ашыруны иҗтимагый контролльдә тотарга хокуклы.

14. Жирлек Башкарma комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптәn акча средстволарыннан файдалану, милек һәm (яki) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәt катнашуы турында мәгълүмат басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәm «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәrenдә муниципаль берәмлекнең rәsmi сайтында урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Поселения Башкарma комитеты хисабы Инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көnnәn алып 30 календарь көn эчендә Жирлекнең rәsmi сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәm урнаштырылырга тиеш. Жирлек башкарma комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәrenдә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергәn муниципаль районның rәsmi сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктynда әлеге мәгълүмат авыл жирлеге гражданнарының игътибарына авыл жирлеге старостасы тарафыннан житкерелергә мөмkin.»;

1.3. 20 статья:

1 пунктны үзgәrttergә һәm түбәндәгә редакцияdә бәян итәrgә:

«1. Жирле әhәmияttәge мәсьәләlәr буенча фикер алышу, жирле үзидарә органнарының һәm жирле үзидарәnen вазыйфаи затларының эшчәnlеге турында халыкка мәгълүмат бирү, инициатив проектларны керту һәm аларны карау, муниципаль берәмлек территориясе өлешендә

территориаль ижтимағый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен гражданнар жыелышлары үткәрелергә мөмкин.»;

1.4. 22 статьяны үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«22. статья Гражданнар жыены

1) Әлеге Федераль законда каралган очракларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) әлеге торак пункт территорииясен башка жирлек территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына кергән Жирлек чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) Жирлекнең чикләрен үзгәрту, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә.;

3) Жирлек советы вәкаләтләренә ия гражданнар жыенын гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр жирлекнең сайлау хокуқына ия халкы саны 100 дән артык булса, жирлекнең вәкиллекле органы төзү, аның саны һәм вәкаләтләре вакыты турындағы мәсьәлә буенча, 100 дән артык кеше тәшкил итәчәк.;

4) Жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә үзара салым акчаларын керту һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча.;

4_1) жирлек составына керүче торак пунктта яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территорииядә урнашкан, әлеге торак пункт территорииясендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

4_2) жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча;

4_3) жирлек составына керә торган яисә муниципаль район чикләрендә авылара территорииядә урнашкан торак пункт территорииясе өлешенде Татарстан Республикасы законы нигезендә торак пункт территорииясенең шуши өлешенде гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

5) жирлекара территорииядә урнашкан торак пунктта яңа төзелгән жирлек булдыру турында халық инициативасын күрсәтү максатларында, шулай ук яңа төзелгән жирлектә, әгәр аның сайлау хокуқына ия халкы саны 300 кешедән артмаса, яңа төзелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча;

6) жирлек халкының тыгызлығы түбән булган яисә арзанлы жирлектә урнашкан жирлектә, жирлек халкының саны 100 кешедән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

7) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.

1_1. Авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

1_2. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешенең 4_3 пунктында каралган гражданнар жыены, ким дигендә, 10 кеше булган торак пункт территорииясенең тиешле өлешенде яшәүчеләр төркеме инициативасы белән, Жирлек Советы тарафыннан чакырыла ала.

Гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин булган муниципаль район чикләрендә жирлек составына керә торган йә авылара территорииядә урнашкан торак пункт территорииясенең бер өлешенең чикләрен билгеләү критерийлары Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә.

2. Әлеге статьяда каралган гражданнарның жыены анда торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокуқына ия яртысыннан артыгы (йә аның территорииясенең бер өлеше) яисә жирлек катнашканда хокуклы. Торак пунктта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокуқына ия яртысыннан артыгының бер үк вакытта бергә булу мөмкинлеге булмаган очракта, составына күрсәтелгән торак пункт кергән муниципаль берәмлек уставы нигезендә гражданнар жыены гражданнар жыенын үткәрү турында карап кабул ителгән көннән бер айдан да артмаган сротка этаплап уздырыла. Шул ук вакытта элек гражданнар жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашуның алдагы этапларында катнашмыйлар. Гражданнар жыенының каraryи гражданнар

жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы аның өчен тавыш бирсә, кабул ителгән дип санаа.

1.5. 23 статья:

2 пунктты түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«2. Гражданнардан сораштыруда сайлау хокуына ия муниципаль берәмлек халкы катнашырга хокуклы. Гражданнарның инициатив проектка ярдәм итү туриндагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше катнашырга хокуклы, аларда уналты яшкә житкән инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.»;

1.6. 30 статьяны үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«30 статья. Жирлек Советы депутаты статусы.

1. Жирлек Советы депутатының вәкаләтләре аны сайлаган көннән башлана һәм яңа чакырылыш жирлек Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Жирлек Советы депутатлары үз вәкаләтләрен, кагыйдә буларак, дайми булмаган рәвештә гамәлгә ашыралар.

Жирлек Советы депутаты, үз вәкаләтләрен дайми булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен, эш урынын (вазыйфасын) аена өч эш көнен саклап калу гарантияләнә.

3. Жирлек Советы депутаты статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлекнең норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Жирлек Советы депутаты жирлек Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, аларга шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләре көргөн булырга тиеш:

1) депутат статусын шәхсән яисә аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен файдаланмаска;

2) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның аbruена яки Совет авторитетына зыян китерегә сәләтле низаглы ситуацияләрдән читләшергә;

3) мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү куркынычы янаганда-шәхси кызыксыну депутатлык бурычларын объектив үтәүгә тәэсир итә яки йогынты ясый ала торган ситуациядә, - бу хакта авыл жирлеге советына хәбәр итәргә һәм әлеге мәнфәгатьләр конфликтин булдырмауга яки жайга салуга юнәлдерелгән карарны үтәргә.;

4) жирлек Советында билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаска һәм қулланмаска;

6) физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләүләр алмаска.

6. Жирлек Советы депутатлары 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы ««Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле эйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендағы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла, әгәр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса.

Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындағы йөкләмәләр турында, коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелә торган

белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Ҙирлек Советы депутаты тарафыннан Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Әлеге өлеш нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтиҗәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле эйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыklаганда, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министр) депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка башка җаваплылык чарасын куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә.

Ҙирлек Советы депутаты тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти хәрактердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр, тапшырылган белешмәләргә үзгәрешләр керту мөмкинлеге каралган срок тәмамланган көннән алыш биш эш көненән дә соңга калмычча, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында жирле үзидарә органы күрсәтмәсе белән шундый белешмәләрне урнаштыру бурычы йөкләнгән зат тарафыннан урнаштырыла.

Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көн - әлеге гариза жирлек Советына көргән көн.

6.1. Уз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыручы депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты хокуксызы:

1) эшмәкәрлек эшчәnlеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2), тубәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешма, торак, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыельшинында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашырга;

б) коммерцияле булмаган оешма белән (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыельшинында (конференция) катнашу) Татарстан Республикасы субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы субъектының югары вазыйфаи затына (Татарстан Республикасы субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) алдан хәбәр итү белән идарә итүдә катнашырга;

в) Татарстан Республикасы субъектының муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнен берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешма идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталынданы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗади эшчәnlектән тыш, башка түләүле эшчәnlек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәnlек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган

затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

8. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты граждан, административ яки җинаят эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак яисә административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

9. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үtkәрү тормышны тәэммин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә объектларының функцияләвен бозу, җәяүлеләрнең һәм (яки) транспорт чараларының хәрәкәтенә комачаулык тудырмау яки гражданнарынц торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керүенә юл куймау шарты белән үtkәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарга аларны үtkәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үtkәрү өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үtkәрү өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үtkәрелә.

Депутатның сайлаучылар белән җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган гавами чара формасында сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә үtkәрүгә комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ җаваплылыкка китерә.»;

1.7. 33 статья:

1 өлешнең 30 пунктчасын үзгәртергә һәм тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«30) терроризмны профилактикалауда, шулай ук аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яки) бетерүдә, катнаша аерым алганда:

- районда терроризмның асылын һәм аның ижтимагый куркынычын аңлату буенча мәгълүмати-пропаганда чараларын оештыру һәм үtkәрү, шулай ук гражданнарда терроризм идеологиясен булдыру, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре алыш бару һәм башка чаралар үtkәрү юлы белән дә;

- террорчылыкны профилактикалау буенча чараларда катнашу, шулай ук федераль башкарма хакимият органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан оештырыла торган аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча;

- террорчылыкны профилактикалауда катнашу мәсьәләләре, шулай ук аның күренешләренең нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү мәсьәләләре буенча тәкъдимнәрне Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына җибәрә;

- жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча терроризмны профилактикалауда катнашу, шулай ук аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;»;

1 өлешнең 30 пунктчасын 31 пунктчасы дип санарга;

1.8. 49 статья:

1 өлешнең 7 пунктына 6 абзацны тубәндәге редакциядә өстәргә:

«-терроризмны профилактикалауда, шулай ук аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яки) бетерүдә катнаша аерым алганда,:

- районда терроризмның асылын һәм аның ижтимагый куркынычын аңлату буенча мәгълүмати-пропаганда чараларын оештыру һәм үtkәрү, шулай ук гражданнарда терроризм идеологиясен булдыру, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре алыш бару һәм башка чаралар үtkәрү юлы белән дә;»;

- терроризмны профилактикалау буенча чараларда катнашу, шулай ук федераль башкарма хакимият органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан оештырыла торган аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча;

- терроризмны профилактикалауда катнашу мәсьәләләре буенча, шулай ук аның күренешләренең нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү мәсьәләләре буенча тәкъдимнәрне Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына жибәрә;

- террорчылыкны профилактикалауда катнашу, шулай ук аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

7 азбачны 8 азбач дип санарга;

1.9. 55 статья:

үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«55 статья. Контроль-хисап палатасы

1. Жирлек территориясендә тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турыйнагы килешү нигезендә муниципаль финанс контроле «Буа муниципаль районаның Контроль-хисап палатасы» МКУ тарафыннан гамәлгә ашырыла.

«Буа муниципаль районаның Контроль-хисап палатасы» МКУ тышкы муниципаль финанс контроленең дайми эшләүче органы булып тора һәм Буа муниципаль района Советы тарафыннан оештырыла.

2. «Буа муниципаль районаның Контроль-хисап палатасы» МКУ рәисеннән, рәис урынбасарыннан һәм аудиторлардан тора. Аудитор вазифасы һәм аларның саны район Советы тарафыннан көртелә.

Районның контроль-хисап палатасын оештыру һәм эшчәнлек тәртибе, аның вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турыйнда» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турыйнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, Россия Федерациясенең башка федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, район Советы раслаган районның контроль-хисап палатасы турыйнагы нигезләмә, башка муниципаль норматив хокукий актлар белән билгеләнә.

Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә районның контроль-хисап палатасы эшчәнлеген хокукий җайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.»;

1.10. 71 статья:

8 пунктны түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«8. Басып чыгарганда (халыкка житкергәндә) муниципаль хокукий акт реквизитлары күрсәтелә.

Муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару жирлекнең жирле үзидаре органнары тарафыннан гамәлгә куелган басма массакүләм мәгълүмат чараларында яисә жирлек территориясендә таратыла торган башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында хокукий акт текстын бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла. Хокукий акт текстын башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарганда әлеге бастырып чыгаруның рәсми булуу турыйнда тамга булырга тиеш.

Рәсми бастырып чыгару шулай ук түбәндәгеләр нигезендә башкарыла:

- хокукий акт текстын авыл жирлеге территориясендә махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендларның саны һәм аларның урнашу урыннары жирлек Советы тарафыннан раслана һәм жирлек халкы тарафыннан муниципаль хокукий акт тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш;

- Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру: <http://pravo.tatarstan.ru>.

Шулай ук муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару Россия Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясендә норматив хокукий актлар» порталында гамәлгә ашырыла (<http://pravo-minjust.ru>, <http://право-минюст.рф>, чөлтәрле басма сыйфатында теркәү: Эл № ФС77-72471 - 05.03.2018).

Муниципаль хокукий актларны халыкка житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла:

- хокукий акт текстын авыл жирлеге территорииясендә маңсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендларның саны һәм аларның урнашу урыннары жирлек Советы тарафыннан раслана һәм жирлек халкы тарафыннан муниципаль хокукий акт тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш;

- хокукий акт текстын Буа муниципаль районның рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телеكومмуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру: [http://buinsk.tatarstan.ru/.](http://buinsk.tatarstan.ru/)»;

1.11. 79 статья:

З пункт үз көчен югалткан дип танырга;

1.12. 81 статья:

үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«81 статья. Гражданнарның үзара салым акчасы

1. Гражданнарның үзара салым акчасы дип гражданнарның жирле эһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре анлашыла.

Гражданнарның үзара салымы тәртибендә түләүләр құләме жирлек составына керүче яки муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан барлық жирлек (торак пункт) өчен абсолют зурлыкта билгеләнә, халық саны жирлек составына керүче торак пунктның (яисә аның территориясендә бер өлеше) гомуми саныннан 30 проценттан артык торган яисә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан аерым категорияләрдән тыш, алар өчен түләү құләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрне көртү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралган очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.»;

1.13. Статья 84:

4нче пунктны үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“4. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисап, аны жирлек Советына тапшырганчы, тышкы тикшерү үзарга тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы яктан тикшерүне һәм жирлек бюджеты үтәлеше турында еллық хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисапны тышкы тикшерү «Буа муниципаль районаның Контроль-хисап палатасы» МКУ тарафыннан тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турындагы төзелгән килешүләр нигезендә башкарыла.”;

1.14. 85 статья:

үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“85 Статья. Муниципаль финанс контроле.

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукий актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукий актлар нигезләмәләрен, шулай ук муниципаль контрактлар, шартнамәләр (килешүләр) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм алга таба бүленә.

2. «Буа муниципаль района Контроль-хисап палатасы» МКУНЫ тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча жирлекнең контроль-хисап органы вәкаләтләрен «Буа муниципаль района Контроль-хисап палатасы» МКУ тапшыру турындагы төзелгән килешү нигезендә, бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле жирлек башкарма комитеты органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының контроль эшчәnlеге булып тора.

4. Алдан тикшерү жирлекнең жирле бюджетын үтәү барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аның үтәлешенең законлылыгын, исәп-хисапның дөреслеген билгеләү максатыннан жирлекнең жирле бюджеты үтәлеше нәтижәләре буенча башкарыла.”;

1.15. 88 статья:

2 пунктны үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек уставы, жирлек Советының әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы каары дәүләт теркәве узганинан соң рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка житкерелгәннән) үз көченә керә. Авыл жирлеге башлыгы «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралганча, Жирле үзидарәнең теркәлгән Уставын, жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий актын муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органыннан муниципаль берәмлек уставы турында белешмәләрне керту хакында хәбәрнамә, муниципаль берәмлек уставына Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту турында муниципаль хокукий акт көргән көннән алыш жиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) бурычлы.».

2. 1.15 пункт «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында» Федераль законга һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 44 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 2020 елның 08 декабрендәге 411-ФЗ номерлы Федераль закон рәсми басылып чыккан көннән соң йөз сиксән көн узгач үз көченә керә.

3. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының 2015 елның 01 июлендәге 1-68 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу абыл жирлеге уставының үзгәртелгән нигезләмәләренең яңа редакциясен хупларга. (Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы абыл жирлеге Советының 2016 елның 01 июлендәге 15-1 номерлы, 29.09.2017 № 36-4, 03.09.2018 № 55-1, 27.08.2019 №73-1, 05.08.2020 № 92-2 каарлары редакциясендә).

4. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Аксу абыл жирлеге башлыгына әлеге каарарны «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу очен тәкъдим итәргә.

5. Әлеге каарар «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталы»нда рәсми басылып чыккан көненнән (<http://pravo.tatarstan.ru/>) интернет мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә аны дәүләт теркәвенә алганинан соң гамәлгә ашырылган көннән үз көченә керә.

6. Әлеге каарарның үтәлешен тикшереп тотам.

ТР Буа муниципаль районы
Аксу абыл жирлеге башлыгы

М.М. Хәйретдинов